

Jusuf Kastrati & Osman Abazi

Abetarja kuranore

Mënyra më e lehtë dhe më e shpejtë
për të mësuar leximin e Kuranit fisnik

Instituti Germa

Titulli

Abetarja kuranore

Autorë

Jusuf Kastrati

Osman Abazi

Redaktor gjuhësor

Jeton Koqinaj

Përgatitja kompjuterike

Jusuf Kastrati

Ballina

Driton Xhezairi

Boton

Instituti Germa

ISBN 978-9951-9125-5-6

Ndalohet rreptësisht shitja e këtij libri!

Copyright © Jusuf Kastrati

E-mail: jusufi@gmail.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

PARATHËNIE

Lavdërimet e plota i takojnë vetëm Allahut, kurse paqja dhe bekimi i Allahut qofshin mbi Profetin e fundit, zotërinë e njerëzimit, Muhamedin.

Abetarja kuranore është një libër tejet i përshtatshëm për këdo që dëshiron të mësojë leximin e Kuranit fisnik. Ajo që e bën këtë libër të veçantë është metoda shumë e thjeshtë dhe tërheqëse e të mësuarit, në të cilën janë përfshirë të gjitha mësimet e nevojshme për përvetësimin e shkronjave arabe dhe leximin e saktë të Kuranit.

Abetarja kuranore është përgatitur si një metodë praktike dhe e provuar për mësimin e leximit të Kuranit. Falë Allahut, prej vitesh, me këtë abetare punojnë qindra mësues e mësuese, si në mësimdhënie të drejtpërdrejtë ashtu edhe online. Për shkak të thjeshtësisë dhe qartësisë së saj, nga kjo vepër kanë përfituar mijëra burra, gra, fëmijë dhe të moshuar.

Ata që për ndonjë arsye nuk kanë mundësi të ndjekin një kurs të rregullt për mësimin e leximit të Kuranit, nuk duhet të dëshpërohen, sepse përmes shpjegimit të këtij libri, i cili gjendet në kanalin e Institutit Germa në YouTube, mund të mësojnë me lehtësi shkronjat arabe dhe leximin e Fjalës së Allahut – Kuranit.

Ky libër është pasuruar me shembuj të mjaftueshëm nga Kurani fisnik, si dhe me një shtojcë për ushtrimin e shkrimit, e cila ka rëndësi të veçantë, pasi ndihmon që ajo që mësohet të ngulitet më mirë në mendjen e nxënësit.

Shkronjat arabe që nuk ekzistojnë në alfabetin e gjuhës shqipe, gjatë transkriptimit janë shënuar me shenja dalluese, për ta lehtësuar leximin dhe shqiptimin e tyre.

Ky libër është përkthyer tashmë në disa gjuhë të ndryshme.

Lusim Allahun e Madhëruar t'i begatojë me të mira të gjithë ata që ndihmuan në përpilimin dhe botimin e këtij libri, si dhe ata që do të punojnë me të!

Jusuf Kastrati

Vlera e leximit të Kuranit fisnik

Kurani fisnik është fjala e Allahut të Lartësuar. Leximi i tij është gjëja më e mirë që e shqipton gjuha.

Allahu i Lartmadhërishëm thotë:

﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾

"Ata që ua kemi dhënë Librin dhe e lexojnë ashtu siç është shpallur, ata besojnë vërtet në të." (Kurani, 2:121)

Në vijim po i paraqesim disa thënie të të Dërguarit Muhamed صلی اللہ علیہ وسلم * lidhur me Kuranin:

"Më i miri prej jush është ai që e mëson Kuranin dhe ua mëson të tjerëve." [Buhariu]

"Ai që e lexon Kuranin, duke qenë i përpiktë në leximin e tij, është nën përcjelljen e melekëve shkruar, fisnikë dhe bamirës, ndërsa ai që e lexon atë duke pasur vështirësi gjatë leximit, i ka dy shpërblime." [Buhariu dhe Muslimi]

"Me të vërtetë, Allahu i Madhërishëm i lartëson me këtë Libër disa njerëz dhe i poshtëron disa të tjerë." [Muslimi]

"Lexojeni Kuranin, sepse ai do të vijë ndërmjetësues për lexuesit e tij në Ditën e Kiametit." [Muslimi]

"Ai që e lexon një shkronjë nga Libri i Allahut, ka një shpërblim i cili shtohet dhjetëfish. Nuk them se elifi, lami dhe mimi janë një shkronjë, por elifi është një shkronjë, lami një shkronjë dhe mimi shkronjë më vete." [Tirmidhiu]

"Lexuesit të Kuranit i thuhet: Lexo dhe ngrihu lart (në Xhenet), lexo ashtu si e lexoje në dynja, sepse ti do të ngrihesh vazhdimisht duke e

* *Sal-lallahu alejhi ue sel-lem* (shqip: paqja dhe bekimi i Allahut qofshin mbi të).

lexuar atë deri në ajetin e fundit që do ta lexosh.” [Ebu Davudi, Tirmidhiu dhe Nesaiu]

“Vërtet, ai i cili në brendinë e tij nuk ka asgjë nga Kurani është si gërmadha!” [Tirmidhiu]

“Të dy prindërve të atij që e lexon Kuranin dhe punon në përputhje me atë që përmban ai, Allahu do t’ua vërë një kurorë në Ditën e Kiametit, drita e së cilës do të jetë më e mirë se drita e diellit në këtë botë. E ç’mendoni, vallë, për atë që punon sipas tij?!” [Ebu Davudi]

Këto ajete, hadithe e shumë të tjera të ngjashme me to tregojnë vlerën e mësimi, leximit dhe zbatimit të Kuranit fisnik.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

HYRJE

- ❖ Alfabeti i gjuhës arabe përbëhet nga njëzet e tetë shkronja dhe secila shkronjë e ka emrin e vet.
- ❖ Të gjitha shkronjat e alfabetit arab janë bashkëtingëllore. Në arabisht ekzistojnë edhe tri zanore të shkurtra ose vokale, mirëpo ato nuk janë pjesë e alfabetit.
- ❖ Nëntë tinguj të gjuhës arabe nuk ekzistojnë në gjuhën shqipe dhe për këtë arsye këta tinguj i quajmë “shkronja të rënda”.
- ❖ Drejtshqiptimin e këtyre tingujve medoemos duhet ta mësojmë te ndokush që e njeh mirë shqiptimin e shkronjave arabe.
- ❖ Leximi në gjuhën arabe, ndryshe nga shqipja, fillon nga ana e djathtë.
- ❖ Germat e gjuhës arabe nuk ndahen në germa të mëdha dhe të vogla, por gjithnjë shkruhen njëjtë.
- ❖ Të gjitha shkronjat e Kuranit lidhen me njëra-tjetrën, nga të dyja anët, përveç gjashtë syresh, të cilat lidhen vetëm nga ana e djathtë.
- ❖ Mbajeni në mend gjithnjë se, Allahu i Lartësuar na shpërblen me nga dhjetë shpërblime për çdo shkronjë të Kuranit që e lexojmë.

ZANORET E GJUHËS ARABE

Alfabeti i gjuhës arabe përbëhet nga 28 shkronja. Pos këtyre shkronjave, në gjuhën arabe ekzistojnë edhe tri zanore. Ato janë:

Për t'i kuptuar më lehtë këto zanore dhe për t'i vendosur në shembuj në mënyrë praktike po e mësojmë shkronjën “B”.

Shkronja “B” në gjuhën arabe shkruhet kështu: ب

Nëse pas shkronjës “B” vjen ndonjëra nga tri zanoret, atëherë i lexojmë siç vijon:

Vini re!

- Zanorja “e” në arabisht lexohet sikurse *e-ja* në fjalën shqipe “tre”.

Shembuj:

Lexo shembujt në vijim:

Vini re!

- Zanorja *fetha* pas shkronjave të rënda shqiptohet "a".
- Siç u përmend më parë, të gjitha shkronjat e Kuranit lidhen me njëra-tjetrën nga të dyja anët, përveç gjashtë prej tyre, të cilat lidhen vetëm nga ana e djathtë.
- Nga ky mësim kuptuam sesi shkruhet shkronja "B" kur është e ndarë nga të tjerat, ndërsa në mësimin vijues do të mësojmë sesi shkruhet kur ajo është e lidhur me shkronja të tjera, gjegjësisht kur gjendet në fillim, në mes ose në fund të një fjale dhe pastaj vijojnë shkronjat e tjera.

Baa' – ب – B

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
بَبُ	بُ	بِ	بَ
Be Bi Bu →	بُبُ	بِبُ	بَبُ
	بَبُ	بِبُ	بُبُ

Taa' – ت – T

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
تَتُ	تُ (ة)	تِ	تَ
Te Ti Tu	تَبُ	تِبُ	تَبُ
	تُبُ	تِبُ	تُبُ

Baa' – ب – B

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
بَبُ	ب	ب	ب	ب
بَبُ	ب	ب	ب	ب
.....				
.....				

Taa' – ت – T

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
تَتُ	ت	ت	ت	ت
تَتُ	ت	ت	ت	ت
.....				
.....				

Thaa' - ث - Th

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
ثُثُ	ثُ	ث	ثْ
The Thi Thu	تِثُ	بِثُ	ثِبَتْ
	بِثُ	تِثُ	ثِبُ

Xhiim - ج - Xh

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
جُجُ	جُ	ج	جْ
Xhe Xhi Xhu	تُجُ	بِجُ	جِثُ
	تِجُ	بِجُ	جِثُ

Thaa' – ث – Th

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
ثَثُ	ث	ث	ث	ث
ثَثُ	ث	ث	ث	ث
.....				
.....				

Xhiim – ج – Xh

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
جَجِجُ	ج	ج	ج	ج
جَجِجُ	ج	ج	ج	ج
.....				
.....				

Haa' – ح – Ĥ e rëndë* e fytit

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
حَحُّ	حُ	حِ	حَ
Ĥa Ĥi Ĥu	حَبُّ	تُحِبُّ	حَبْتُ
	تَبُّ	بَحْتُ	حَبُّ

Ĥââ' – خ – Ĥ e rëndë, me grithje

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
خَخُّ	خُ	خِ	خَ
Ĥa Ĥi Ĥu	تَبُّ	بَخْتُ	خَبْتُ
	تَبُّ	جَخُّ	خَبُّ

*Zanorja *fetha* pas shkronjave të rënda shqiptohet "a".

Haa' – ح – Ĥ e rëndë e fytit

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
حَحْ	ح	ح	ح	ح
حَحْ	ح	ح	ح	ح
.....				
.....				

Hââ' – خ – Ĥ e rëndë, me grithje

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
خَخْ	خ	خ	خ	خ
خَخْ	خ	خ	خ	خ
.....				
.....				

Shkronjat që lidhen vetëm nga ana e djathtë

Elif* – İ – E, I ose U

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
آءِ اَ اِ	أَ	إِ	آ
E I U	جَبَّ	بَاجُ	أَبَحُ
	تَجَأَ	تَابُ	إِجَثُ

Daal – د – D

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
دَدِ دُ	دُ	دِ	دِ
De Di Du	تَجِدُ	حَدِبُ	دَجَأُ
	خَدِدُ	بَدِجُ	دَخِبُ

*Elifi lexohet varësisht nga zanorja që mban (e, i ose u).

Elif – ا – E, I ose U

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
.....				
.....				

Daal – د – D

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
.....				
.....				

Dhaal – ذ – Dh

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
ذ ذ ذ	ذ	ذ	ذ
Dhe Dhi Dhu	ذ خ ذ	ج ذ ب	ذ ب ح
	ح ذ ث	ذ ج ح	ذ ت ب

Rââ' – ر – R*

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
ر ر ر	ر	ر	ر
Ra Ri Ru	ب ر ث	خ ر ب	ر ب ح
	د ج ر	ب ر ذ	ر ث د

*Zanorja *fetħa* shqiptohet "a" edhe pas shkronjës Rââ', edhe pse kjo shkronjë nuk bën pjesë në shkronjat e rënda.

Dhaal – ذ – Dh

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
ذَ ذُ ذٌ	ذ	ذ	ذ	ذ
ذَ ذُ ذٌ	ذ	ذ	ذ	ذ
.....				
.....				

Rââ' – ر – R

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
رَ رُ رٌ	ر	ر	ر	ر
رَ رُ رٌ	ر	ر	ر	ر
.....				
.....				

Zaaj – ز – Z

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
زَزُ	زُ	زِ	زَ
Ze Zi Zu	تَبِرُ	تَزِدُ	زُجِرَ
	خَبِرَ	بَزِرُ	زُبَدَ

Waaw – و – W* (lexohet si në anglisht)

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
وَوُ	وُ	وِ	وَ
We Wi Wu	حَتَوُ	ثُوبَ	وَزَرَ
	ذَرَوُ	زَوْجُ	وَرِثُ

Këtu mbarojnë shkronjat që lidhen vetëm nga ana e djathtë.

*Kësaj shkronje nga germet e shqipes më së shumti i përgjigjet germa “v”.

Zaaj – ز – Z

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
زَزْزُ	ز	ز	ز	ز
زَزْزُ	ز	ز	ز	ز
.....				
.....				

Waaw – و – W (lexohet si në anglisht)

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
وَوُ	و	و	و	و
وَوُ	و	و	و	و
.....				
.....				

Siin – س – S

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
سَيسُسُ	سُسُ	سِسُ	سَسُ
Se Si Su	دَجِسُ	حَسَدُ	سَبُحُ
	بِتَسُ	رَسُوُ	سَخِرُ

Shiin – ش – Sh

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
شَشَشُ	شُسُ	شِسُ	شَسُ
She Shi Shu	وَحِشُ	بَشِرُ	شَتْتُ
	جَرِشُ	ذَشِسُ	شَزْدُ

Siin – س – S

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
سَـسِـسُ	س	سـ	سـ	س
سَـسِـسُ	س	سـ	سـ	س
.....				
.....				

Shiin – ش – Sh

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
شَـشِـشُ	ش	شـ	شـ	ش
شَـشِـشُ	ش	شـ	شـ	ش
.....				
.....				

Şââd – ص – Ş e rëndë

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
صَصَصُ	صُ	صَ	صَ
Şa Şi Şu	ذَبِصُ	بَصِرُ	صَخِرُ
	تَحِصُ	حَصِبُ	صُرِدَ

Đââd – ض – Đ e rëndë

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
ضَضَضُ	ضُ	ضَ	ضَ
Đa Đi Đu	تَبِضُ	حَضِدُ	ضَجِرُ
	وَسِضُ	صَضِبُ	ضُرِبَ

Şââd – ص – Ş e rëndë

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
صَصِصُ	ص	ص	ص	ص
صَصِصُ	ص	ص	ص	ص
.....				
.....				

Đââd – ض – Đ e rëndë

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
ضَضِضُ	ض	ض	ض	ض
ضَضِضُ	ض	ض	ض	ض
.....				
.....				

Ṭââ' – ط – Ṭ e rëndë

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
طَطُطُ	طُ	طِ	طَ
Ṭa Ṭi Ṭu	بَسَطُ	حَطَبُ	طَزِجُ
	ذَصِطُ	شَطِثُ	طَبِرُ

Ḍhââ' – ظ – Ḍh e rëndë

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
ظَظْظُ	ظُ	ظِ	ظَ
Ḍha Ḍhi Ḍhu	جَظْظُ	بَظْشُ	ظَخِرُ
	أَزْظُ	جَظْحُ	ظَسِطُ

Ṭââ' – ط – Ṭ e rëndë

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
ط ط ط ط ط	ط	ط	ط	ط
ط ط ط ط ط	ط	ط	ط	ط
.....				
.....				

Ḍhââ' – ظ – Ḍh e rëndë

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
ظ ظ ظ ظ ظ	ظ	ظ	ظ	ظ
ظ ظ ظ ظ ظ	ظ	ظ	ظ	ظ
.....				
.....				

Äjn – ع – Ä, İ ose Ŭ e rëndë

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
عَعُعُ	عُ	عِ	عَ
Ä İ Ŭ	تَبِعَ	سُعِدَ	عَطِشَ
	ضَجِعَ	شَعِثُ	عَثِرَ

Ğajn – غ – Ğ e rëndë, me grithje

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
غَغُغُ	غُ	غِ	غَ
Ğa Ği Ğu	طَبِغَ	بَغِضَ	غَضِبَ
	وَزِغُ	صَغُرَ	غَطِسُ

Äjn – ع – Ä, Ĭ ose Ŭ e rëndë

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
عَعُعُ	ع	ع	ع	ع
عَعُعُ	ع	ع	ع	ع
.....				
.....				

Ĝajn – غ – Ĝ e rëndë, me grithje

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
غَغَغُ	غ	غ	غ	غ
غَغَغُ	غ	غ	غ	غ
.....				
.....				

Faa' – ف – F

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
فَفِفُ	فُ	فِ	فَ
Fe Fi Fu	خَسِفَ	غُفِرَ	فَرِحَ
	عَطِفَ	شُفِعَ	فُسِخَ

Kââf – ق – Q e rëndë

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
قَقِقُ	قُ	قِ	قَ
Qa Qi Qu	سُبِقَ	حَقِرَ	قُرِأَ
	وُفِقَ	عُقِدَ	قُبِسَ

Faa' – ف – F

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
فَفِئُ	ف	ف	ف	ف
فَفِئُ	ف	ف	ف	ف
.....				
.....				

Kââf – ق – Q e rëndë

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
قَقِئُ	ق	ق	ق	ق
قَقِئُ	ق	ق	ق	ق
.....				
.....				

Kaaf – ك – K

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
گَکِکُ	کُ	کِ	کَ
Ke Ki Ku	فَتَکُ	شُکِرَ	کَسِبَ
	حُرُکَ	عَکِفَ	کَثُرَ

Laam – ل – L

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
لَیْلُ	لُ	لِ	لَ
Le Li Lu	عَسِلُ	جَلَسَ	لَحِقَ
	أُجَلَ	وُلِدَ	لَبِثَ

Kaaf – ك – K

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
گگگ	ك	ڪ	ک	ك
گگگ	ك	ڪ	ک	ك
.....				
.....				

Laam – ل – L

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
للل	ل	ل	ل	ل
للل	ل	ل	ل	ل
.....				
.....				

Miim – م – M

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
مِمُّ	مِ	مِ	مِ
Me Mi Mu	أَلِمَ	جُمِلَ	مَرَضَ
	ظَلِمَ	عُمِقَ	مَقْصُ

Nuun – ن – N

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
نَنِ	نِ	نِ	نِ
Ne Ni Nu	سُكِنَ	غَنِمَ	نَجَحَ
	كُونُ	صُنِعَ	نَظَرُ

Miim – م – M

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
مَمَمٌ	م	م	م	م
مَمَمٌ	م	م	م	م
.....				
.....				

Nuun – ن – N

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
نَنَنْ	ن	ن	ن	ن
نَنَنْ	ن	ن	ن	ن
.....				
.....				

Haa' – ه – H

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
هَهُ	هَ	هَ (هـ)	هَ
He Hi Hu	فَقَهَ	طَهَرَ	هَمَدَ
	كُرِهَ	تَهَنُ	هَلَكَ

Jaa' – ي – J

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
يِي	يَ	يَ	يَ
Je Ji Ju	سَبِي	كَيْسُ	يَجِبُ
	رَضِيَ	غَيْظُ	يَزِدُ

Haa' – ه – H

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
ههه	ه	ه	هه	ه
ههه	ه	ه	هه	ه
.....				
.....				

Jaa' – ي – J

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
يِي	ي	ي	ي	ي
يِي	ي	ي	ي	ي
.....				
.....				

TENVINI

Tenvin quhen zanoret e dyfishuara, të cilat lexohen si në vijim:

- a) zanorja "e" e dyfishuar () lexohet "en".
- b) zanorja "u" e dyfishuar (ose) lexohet "un".
- c) zanorja "i" e dyfishuar () lexohet "in".

Shembuj (tenvini me "in"):

هَمْزَةٌ

humezetin

سُورٍ

suwerin

لَهَبٍ

lehebin

Vini re!

ة (ه) – Kjo shkronjë quhet "T e rrumbullakët".

Nëse i lexojmë zanoret ose tenvinin që gjendet pas kësaj shkronje, lexohet "T", ndërkah kur ndalemi në të, gjegjësisht kur nuk i lexojmë zanoret pas kësaj shkronje, lexohet "H" (ه).

Shembull: seneh = سَنَه - senetin = سَنَةٍ

Të-ja e rrumbullakët vjen vetëm në fund të fjalëve.

Shembuj (tenvini me "un"):

كُتُبٌ

kutubun

مَثَلٌ

methelun

قَسَمٌ

kasemun

Shembuj (tenvini me "en"):

بَقَرَةٌ

beḳaraten

نُزُلًا

nuzulen

جَنَفًا

xhenefen

Vini re!

- Nëse një fjalë ka *tenvinin* me "en", atëherë asaj fjale i shtohet një *e/if*, i cili nuk lexohet.
Nga kjo rregull bëjnë përjashtim fjalët që mbarojnë me "T të rrumbullakët".
- Kur në një fjalë elifi vjen pas lamit, atëherë shkruhet në dy format vijuese:

$$\text{لا ose لا} = \text{ا} + \text{ل}$$

Lexo shembujt në vijim!

سَنَةً	نَصَبٌ	حَرَجًا
شُغِلَ	عَمَلًا	كَبِدٍ
فَزَعَ	صُحُفًا	لَعِبُ
عَبَثًا	عَمَدٍ	ثَمَنًا

SUKUNI ° (°)

Kur shkronja nuk e ka ndonjë rën nga tri zanoret e shkurtra, bëhet e pavokalizuar dhe merr këtë shenjë **°** që quhet *sukun*, i cili vihet mbi shkronjë.

Pra, *sukuni* nënkupton se duhet lexuar vetëm zëri i bashkëtingëllores mbi të cilën gjendet ai.

Sukuni nuk mund të vijë në fillim të fjalës, por vetëm në mes dhe në mbarim të saj.

Shembuj:

نَفْسٍ

nefsin

سَوْفَ

sewfe

تِلْكَ

tilke

مَرْيَمَ

merjeme

تَحْزَنُ

tehzen

يَوْمَ

jewme

Lexo shembujt në vijim!

نَعْبُدُ

سَعَى

ذِكْرُ

يَخْرُجُ

بَعْدُ

تَرَهَقُ

يُسْقَوْنَ

وَسَطْنَ

فَرَّغَتْ

يَحْسَبُ

مِنْهُمْ

دَمْدَمَ

TESHDIDI (DYFISHUESI) ^س

Teshdidi është një shenjë e vogël, e cila shfaqet mbi shkronja. Ai e dyfishon shkronjën mbi të cilën gjendet, gjegjësisht tregon se aty janë dy shkronja të njëjta, e para me *sukun*, kurse e dyta me ndonjëren nga tri zanoret (e, u, i), p.sh.:

ثُمَّ = ثَمَّ (thumme) إِنَّ = إِنَّ (inne)

Shembuj:

جَنَّةٌ

xhennetun

نَزَلَ

nezele

مَسَّ

messe

بَلَغَ

bel-liğ

نُجِّسَ

nujessiru

عَلَّمَ

ăl-leme

Lexo shembujt në vijim!

بُرِّزَ

كَذَّبَ

صَدَّقَ

قُوَّةٍ

يَحُضُّ

فَحَقَّ

تَطَّلِعُ

فُجِّرَتْ

زُوجَتْ

يَذْكُرُ

قَطَّعْنَ

مِلَّةَ

HEMZEJA ء

Hemzeja është një shenjë e vogël e cila lexohet sipas zanores që ka, pa marrë parasysh se a vjen e vetmuar (ء), vjen mbi a nën *elif* (أ إ), mbi *waw* (و) a mbi shkronjën *ja* (ي).

Hemzeja mund të vijë në këto mënyra:

أ أ إ و ي ء ء

Shembuj:

شَيْءٌ

shej/in

بَيْسٌ

bi'/se

أَكَلَ

e/ke/le

يُبْدِي

jub/di/u

فَيْتٌ

fi/e/tun

يُؤْمِنُ

ju'/mi/nu

Vini re!

Hemzeja që vjen me *sukun*, lexohet si gjysmë tingulli (أُ وُ يُّ).

Lexo shembujt në vijim!

إِلَيْهِ	أُرْسِلَ	كَأْسًا
يَوْمَئِذٍ	نَبَأًا	يَشَاءُ
مَوْيلًا	شَأْنُهُ	أَفِيدَةً
مُؤَصَّدَةً	لَيْنًا	أَرَاءَيْتَ

ZGJATIMET

Elif-i, *waw-i* dhe *ja-ja* zgjasin zanoret (e, i, u) kur këto të fundit shfaqen para tyre, por me kusht që *elif-i*, *waw-i* dhe *ja-ja* të mos kenë kurrfarë shenje.

SHNDËRRIMI I ZANORES "E" NË "A" TË GJATË

Zanorja "e" shndërrohet në "a" të gjatë në katër mënyra. Ato janë:

- a) - kur zanorja e shfaqet para *elif-it*, p.sh.:

مُهَانًا

muhaanen

لَيَالٍ

lejaalin

جَاءَ

xhaae

- b) - kur zanorja e shfaqet para *waw-it* dhe mbi *waw* një *elif*

i vogël, p.sh.:

زَكَاةً

zekaaten

صَلَاةً

şâlaate

نَجْوَةً

nexhaati

c) - kur zanorja e shfaqet para *ja-së* dhe mbi *ja* një *elif* i vogël, p.sh.:

ذِكْرِي

dhikrââ

أَهْدَى

ehdaa

تَقْوَى

tekʷwaa

d) - kur ky *elif* i vogël shfaqet i vetëm pas zanores *e*, p.sh.:

هَذِهِ

haadhihi

سَلَامٌ

selaamun

مَلِكٌ

maaliki

Lexo shembujt në vijim!

أُخْرَى

حَيَوَةٌ

جَاءَ

صِنَوَانٍ

أَنْهَا

يُصَلِّي

ءَايَتِنَا

ءَاوَى

بَصَائِرُ

مَنْوَةٌ

جَنَّتْ

أُنْشَى

SHNDËRRIMI I ZANORES "I" NË "I" TË GJATË

Zanorja "i" shndërrohet në "i" të gjatë atëherë kur kjo zanore shfaqet para shkronjës *ja*, p.sh.:

ی ose ی

Shembuj:

كِرِيْمٌ

keriimun

مُبِيْنٌ

mubiinin

بَنِي

benii

فِيهِ

fiihi

يَسْتَوِي

jestewii

حَدِيثًا

ḥadiithen

Lexo shembujt në vijim!

شَهِيدٌ	رَحِيمٌ	حِينَ
عَيْنِي	كَثِيرٌ	إِنِّي
كَظِيمٌ	قِيلَ	حَمِيدٌ
حَكِيمًا	رُسُلِي	تَوْفِيقِي

SHNDËRRIMI I ZANORES "U" ^و NË "U" TË GJATË

Zanorja "u" shndërrohet në "u" të gjatë atëherë kur kjo zanore shfaqet para shkronjës waw, p.sh.:

^و

Shembuj:

نُورٌ

nuurun

سُورَةٌ

suuratun

دُونِ

duuni

وَدُودٌ

weduudun

لَذُو

ledhuu

يُوصَلْ

juuṣale

Lexo shembujt në vijim!

أُوتِيَ	رَسُولُ	غَفُورٌ
يُؤْمِنُونَ	بُرُوجًا	يُوسُفُ
شَكُورًا	وَقُودُهَا	يَبْغُونَ
يُرَآءُونَ	مَسْنُونٍ	بِنُورِهِمْ

LIDHJA E FJALËVE

Kur shfaqet kjo shenjë (أ)* ndërmjet dy, tri, katër a pesë fjalësh, nënkupton se të gjitha ato duhet të lidhen sikur të ishin një fjalë e vetme.

Nëse *lami* vjen pas kësaj shenje (أ) pa *sukun*, atëherë nuk lexohet, por tejkalohet duke përforcuar gjithmonë shkronjën vijuese me *teshdid* (آل). Shkronjat vijuese në këtë rast quhen *huruf shemsije*.

Shembuj:

حُسْنُ الثَّوَابِ

ḥusnu'th-thewaabi

مِنَ السَّمَاءِ

mine's-semaai

يَوْمَ الدِّينِ

jewmi'd-diini

Ndërkaq, kur vjen me *sukun* (آل), atëherë patjetër duhet lexuar, sikurse edhe shkronjat e tjera. Shkronjat vijuese në këtë rast quhen *huruf kamerije*.

Shembuj:

قُضِيَ الْأَمْرُ

kuḍije'l-emru

بِالْحَقِّ

bi'l-ḥaqqi

مِنَ الْجَنَّةِ

mine'l-xhinneti

Huruf shemsije

Huruf kamerije

*Kjo shkronjë quhet *hemzetul vasël*. Rregullat e kësaj shkronje do t'i mësojmë më gjerësisht në faqen 61.

الْحُرُوفُ الشَّمْسِيَّةُ		الْحُرُوفُ الْقَمَرِيَّةُ	
ت	التَّيْنُ	أ	الأَرْضُ
ث	الثَّوَابُ	ب	البَيْتُ
د	الدُّنْيَا	ج	الجَنَّةُ
ذ	الذَّهَبُ	ح	الحَمْدُ
ر	الرِّزْقُ	خ	الخَلْقُ
ز	الزَّيْتُونُ	ع	العِلْمُ
س	السَّمَاءُ	غ	الغَضَبُ
ش	الشَّمْسُ	ف	الفِيلُ
ص	الصِّدْقُ	ق	القَمَرُ
ض	الضَّلَالُ	ك	الْكُوثَرُ
ط	الطُّورُ	م	الْمَلِكُ
ظ	الظَّنُّ	ه	الهْدَى
ل	اللَّيْلُ	و	الْوَزْنُ
ن	النَّهَارُ	ي	الْيَتِيمُ

Lexo shembujt në vijim!

بَيْنَ الْمَرْءِ

لَكُمْ الدَّارُ

لَيْلَةُ الْقَدْرِ

رَبِّ الْعَالَمِينَ

بِالْعَدْلِ

أَمْوَالِ النَّاسِ

بِأَصْحَابِ الْفِيلِ

مُقِيمِ الصَّلَاةِ

عَيْنَ الْيَقِينِ

رِحْلَةَ الشِّتَاءِ

لِمَنْ اتَّقَى

نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ

RËNIA E ZGJATIMEVE

Zgjatimet që gjenden në fund të fjalëve bien vetëm atëherë kur bëhet lidhja e fjalëve ndërmjet njëra-tjetrës, ose, thënë ndryshe, zgjatimet që gjenden para kësaj shenje lidhëse **أ** bien, pra, nuk lexohen.

Shembuj:

مُوسَىٰ أَلْهُدَىٰ

muuse'l-hudaa

قُلْنَا أَحْمِلْ

kulne'hmil

يَهْدِي السَّبِيلَ

jehdi's-sebiile

يُغْشَى اللَّيْلَ

jugshi'l-lejle

أَقِمْوْا الصَّلَاةَ

ekiimu's-şâlaate

أَوْثُوا الْكِتَابَ

uutu'l-kitaabe

Vini re!

Elifi që vjen në këtë formë (أ), pra me këtë zero të vogël mbi të, nuk lexohet fare, siç shihet edhe në shembujt e mësipërm.

ذُو الرِّحْمَةِ

وَتَرَى الْفُلْكَ

فِي الْأَرْضِ

يَشْوَى الْوُجُوهُ

أَوَّلَى النَّاسِ

هَذَا الْوَعْدُ

ءَاتُوا الزَّكَاةَ

مَا أَبْتَلَهُ

وَقَالَا الْحَمْدُ

إِذَا أَتَسَقَ

إِلَّا الَّذِينَ

إِلَى الْهُدَى

SHQIPTIMI I FJALËS “ALLAH”

اَللّٰهُ

Shkronja *Lam* e përforcuar me *teshdid*, e cila gjendet në fjalën “Allah”, herë lexohet “L”, herë lexohet “LL”.

Ajo lexohet “L” kur para saj ndodhet zanorja “i”, gjegjësisht *kesreja*.

دِينِ اَللّٰهِ

diini'l-laahi

بِاَللّٰهِ

bi'l-laahi

بِسْمِ اَللّٰهِ

bismi'l-laahi

Ndërkaq, nëse para saj ndodhet zanorja “e” (*fet’ha*) ose ajo “u” (*dammeja*), atëherë lexohet “LL”.

مِنْ اَللّٰهِ

mine'll-laahi

اِنَّ اَللّٰهِ

inne'll-laahe

وَ اَللّٰهُ

we'll-laahu

حُدُوْدُ اَللّٰهِ

huduudu'll-laahi

ءَايٰتُ اَللّٰهِ

aajaatu'll-laahi

عَبْدُ اَللّٰهِ

əbdu'll-laahi

Lexo shembujt në vijim!

وَلِلَّهِ

رَسُولُ اللَّهِ

وَعَدَ اللَّهُ

أَخَافُ اللَّهَ

ذِكْرِ اللَّهِ

فَضَّلَ اللَّهُ

وَاتَّقُوا اللَّهَ

فِي سَبِيلِ اللَّهِ

أَحَلَّ اللَّهُ

HEMZETUL VASLI (HEMZEJA LIDHËSE)

أ ose |

Hemzetul vasli është një *elif* pa *hemze*, i cili vjen në fillim të fjalëve. Në vijim po i sqarojmë rregullat që kanë të bëjnë me të.

1. Në rast se kemi të bëjmë me emra në trajtën e shquar, të cilët vijjnë me nyjën shquese “*el*”, atëherë këtë shkronjë e lexojmë me *fet’ha* (e), kur fillojmë leximin nga këta emra. P.sh:

الْحَقُّ

el-ḥaḳḳu

الرَّحْمَنِ

er-Rraḥmaani

الْحَمْدُ

el-ḥamdu

Në këtë rregull bëjnë pjesë edhe përemrat lidhorë, si:

الَّتِي

el-laatii

الَّذِي

el-ledhii

الَّذِينَ

el-ledhiine

2. *Hemzetul vasli* në rastet e tjera lexohet varësisht nga zanorja e parë e fjalës përkatëse.

Në qoftë se zanorja e parë është *fet’ha* ose *kesra*, atëherë atë fjalë e lexojmë me *kesra* (i). P.sh:

اتَّقُوا

itteḳuu

أَذْهَبْ

idhheb

اقْرَأْ

ikra’

أَهْدِنَا

ihdinaa

E, në qoftë se zanorja e parë është *ḍamme*, atëherë e lexojmë me *ḍamme (u)*. P.sh:

اَتَّبِعُوا

uttubiḥuu

اَذْكُرُوا

udhkuruu

اَدْخُلُوا

udḥuluu

اَنْظُرْ

unḍhur

3. *Hemzetul vasli* kapërcehet dhe nuk lexohet fare në rast se lidhet me fjalën ose shkronjën që gjendet para saj. P.sh:

وَالَّذِينَ اتَّقَوْا

wel-ledhiine'tteḵaw

مِثْلُ الَّذِي

mithlu'l-ledhii

وَاتَّخَذُوا

we'tteḥadhuu

Lexo shembujt në vijim!

هُمُ الَّذِينَ

أَعْلَمُوا

الْعَزِيزُ

اتَّخَذُوا

أَدْعُوا

أَهْبِطُوا

السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

وَأَسْتَحْيُوا

وَبَشِّرِ الَّذِينَ

فَاتَّقُوا النَّارَ

وَأَعْبُدُوا

فَمَا أَسْتَيْسِرَ

NGJASHMËRIA E SHKRONJAVE

Nganjëherë mund të ngatërrohet një shkronjë me ndonjë tjetër për shkak të vendartikulimit të njëjtë ose afërsisë së tij, për shembull, shkronja *Ājn* mund të shqiptohet si *Hemze* a *Elif*, ose shkronja *Ha* e rëndë si *Ha* e lehtë etj. Për këtë arsye, ne po i paraqesim këtu disa krahasime praktike ndërmjet shkronjave që më së shumti mund t'u ngatërrohen lexuesve të rinj të Kuranit. Por, megjithatë, mësuesit i bie barra më e rëndë për largimin e pështjellimeve të tilla nga nxënësit.

Këtu mund të ndihmojnë edhe programet e ndryshme të shqiptimit të shkronjave arabe.

Shkronjat arabe që nuk gjenden në alfabetin e gjuhës shqipe janë këto:

ح - خ - ص - ض - ط - ظ - ع - غ - ق - و

(Ḥaa, Ḥââ', Sââd, Dââd, Ṭââ', Dhââ', Ājn, Ġajn, Kââf, Waw)

(ت - ط)

Taja dhe Tâja

طَابَ	تَابَ
سَطَرَ	سَتَرَ
رَبَطَ	رَبَتَ
طِينٌ	تِينٌ
أَمَاطَ	أَمَاتَ

(أ - ع)

Hemzeja dhe Ājni

عَنْ	أَنْ
سَعَلَ	سَأَلَ
شَاعَ	شَاءَ
عَمَلَ	أَمَلَ
بَرَعَ	بَرَأَ

(خ - غ)

Hâja dhe Ġajni

غَابَ	حَابَ
أَغْبَرَ	أَخْبَرَ
أَفْرَغَ	أَفْرَحَ
غَيْرَ	خَيْرَ
سَاغَ	سَاخَ

(س - ص)

Sini dhe Şâdi

صَبَّ	سَبَّ
فَصَدَ	فَسَدَ
مَصَّ	مَسَّ
صُورَةٌ	سُورَةٌ
صَعِيدٌ	سَعِيدٌ

(ذ - ظ)

Dhali dhe Dhâja

ظَلِيلًا	ذَلِيلًا
ظَفَرٌ	ذَفَرٌ
مُظِلٌّ	مُذِلٌّ
نَظِيرٌ	نَذِيرٌ
أَظْلَّ	أَذَلَّ

(د - ض)

Dali dhe Dâdi

ضَرْبٌ	دَرْبٌ
نَاضِرٌ	نَادِرٌ
عَضٌّ	عَدٌّ
ضَلَّ	دَلَّ
رَضَعَ	رَدَعَ

(ه - ح)

Haja dhe Hâja

حَامِدٌ	هَامِدٌ
نَحَرَ	نَهَرَ
أَشْبَاحٌ	أَشْبَاهٌ
حَرَمٌ	هَرَمٌ
سَاحِرٌ	سَاهِرٌ

(ح - خ)

Haja dhe Hâja

حَمَدٌ	خَمَدٌ
أَحْزَنَ	أَخْزَنَ
لَحْمٌ	خَلْمٌ
تَفَسَّخَ	تَخَسَّخَ
مَسَحًا	مَخَسًا

(ك - ق)

Kafi dhe Ẹâfi

قَفَلَ	كَفَلَ
رَقَدَ	رَكَدَ
سَلَقَ	سَلَكَ
قَبَسَ	كَبَسَ
شَقَّ	شَكَّ

NJOHURI TË PËRGJITHSHME

Numrat

١	٢	٣	٤	٥
1	2	3	4	5
وَاحِد	اِثْنَان	ثَلَاثَة	أَرْبَعَة	خَمْسَة

٦	٧	٨	٩	١٠
6	7	8	9	10
سِتَّة	سَبْعَة	ثَمَانِيَة	تِسْعَة	عَشْرَة

Muajt hënorë

٣ ربيعُ الأوّل	٢ صَفَرُ	١ الْمُحَرَّمُ
٦ جُمَادَى الثَّانِيَّةُ	٥ جُمَادَى الْأُولَى	٤ ربيعُ الثَّانِي
٩ رَمَضَانُ	٨ شَعْبَانُ	٧ رَجَبُ
١٢ ذُو الْحِجَّةِ	١١ ذُو الْقَعْدَةِ	١٠ شَوَّالُ

Ditët e javës

E hënë	يَوْمُ الْاِثْنَيْنِ
E martë	يَوْمُ الْاِثْنَاءِ
E mërkurë	يَوْمُ الْاَرْبَعَاءِ
E enjte	يَوْمُ الْخَمِيْسِ
E premte	يَوْمُ الْجُمُعَةِ
E shtunë	يَوْمُ السَّبْتِ
E diel	يَوْمُ الْاَحَدِ

RREGULLA PËR LEXIMIN E KURANIT

- Ta lexosh *istiadhen*, gjegjësisht ta lutësh Allahun që të të ruajë nga shejtani i mallkuar, duke thënë:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

(Kërkoj nga Allahu të më mbrojë nga shejtani i mallkuar)

- Ta lexosh *besmelenë* në fillim të çdo sureje, përveç sures *Teube*, e cila fillon pa *besmele*. Ndërkaq, kur nuk lexon nga fillimi i sureve, atëherë e thua vetëm *istiadhen*.

Besmele quhet thënia:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit)

- Të përpiqesh ta zbukurosh zërin gjatë leximit të Kuranit, ngaqë i Dërguari i Allahut ﷺ ka thënë: “Nuk është prej nesh ai që nuk e zbukuron zërin gjatë këndimit të Kuranit.” Mirëpo, një gjë e tillë nuk kërkohet nga lexuesi fillestar, derisa ta përmirësojë leximin.
- Ta lexosh Kuranin duke qenë i përqendruar në të.
- Mos të të kalojë asnjë ditë pa lexuar së paku një pjesë të shkurtër nga Libri i Allahut.

UDHËZIME PËR PËRMIRËSIMIN E LEXIMIT TË KURANIT

PËR FILLESTARË

- Lexo me zë të lartë.
- Përpiku t'i shqiptosh shkronjat sa më mirë.
- Lexo sa më shumë që ke mundësi.
- Lexo duke e përcjellë ndonjë lexues të Kuranit.
- Përsëriti fjalët që të vijnë rëndë në shqiptim.
- Mësoje texhvidin (shkenca që merret me bukurleximin e Kuranit) nga ndokush që e njeh mirë atë.
- Kushtoj rëndësi vërejtjeve që të bëhen përkitazi me leximin e Kuranit.
- Mos u mundo të lexosh Kuran me melodi që nga dita e parë që i mëson shkronjat, pasi melodia te fillestarët, zakonisht, ndikon në shtimin e gabimeve gjatë leximit.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

Kërkoj nga Allahu të më mbrojë nga shejtani i mallkuar

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ② الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③

مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ④ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ⑤

أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ⑥ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ

عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ⑦

Surja El Fatiha

Lavdërimi i takon Allahut, Zotit të botëve, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit, Sunduesit të Ditës së Gjykimit. Vetëm Ty të adhurojmë dhe vetëm prej Teje ndihmë kërkojmë. Udhëzona në rrugën e drejtë! Në rrugën e atyre që i begatove e jo në të atyre që kundër vetes tërhoqën hidhërimin, as në rrugën e të humburve!

آيَةُ الْكُرْسِيِّ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا
 نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي
 يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا
 خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ
 وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ
 حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

مَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ
وَيَتَدَارِسُونَهُ بَيْنَهُمْ إِلَّا نَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ وَغَشِيَتْهُمْ الرَّحْمَةُ
وَحَقَّقَتْهُمْ الْمَلَائِكَةُ وَذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ.

"Sa herë që mbledhet një grup njerëzish në ndonjë shtëpi të Allahut (xhami) për ta lexuar Librin e Allahut dhe për ta studiuar atë ndërmjet vete, zbret mbi ta qetësia, i mbulon mëshira, i rrethojnë melekët dhe i përmend Allahu para atyre që janë pranë Tij."

خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ.

"Më i miri prej jush është ai që e mëson Kuranin dhe ua mëson të tjerëve."

لَا حَسَدَ إِلَّا فِي اثْنَتَيْنِ: رَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ الْقُرْآنَ فَهُوَ يَتْلُوهُ آتَاءَ
الَّيْلِ وَآتَاءَ النَّهَارِ وَرَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ مَالًا فَهُوَ يُنْفِقُهُ آتَاءَ اللَّيْلِ
وَآتَاءَ النَّهَارِ.

"Zilia lejohet vetëm në dy gjëra: ta kesh zili njeriun të cilit Allahu ia ka dhënë Kuranin dhe ai e lexon atë ditë e natë dhe njeriun të cilit Allahu i ka dhënë pasuri dhe ai e shpenzon atë ditë e natë (në rrugën e Allahut)."

مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ وَالحَسَنَةُ بِعَشْرِ
أَمْثَلِهَا لَا أَقُولُ الْم حَرْفٌ وَلَكِنْ أَلِفٌ حَرْفٌ وَلَا مٌ حَرْفٌ
وَمِمْ حَرْفٌ.

"Ai që e lexon një shkronjë nga Libri i Allahut të Madhëruar, ka një shpërblim i cili shtohet dhjetëfish. Nuk them se elifi, lami dhe mimi janë një shkronjë, por elifi është një shkronjë, lami një shkronjë dhe mimi një shkronjë."

الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ وَهُوَ مُهَيَّأٌ بِهِ مَعَ السَّفَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَةِ
وَالَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ وَهُوَ عَلَيْهِ شَاقٌّ لَهُ أَجْرَانِ.

"Ai që e lexon Kuranin duke qenë i përpiktë në leximin e tij, është nën përcjelljen e melekëve shkruar, fisnikë dhe bamirës, ndërsa ai që e lexon atë duke pasur vështirësi gjatë leximit, i ka dy shpërblime."

اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ وَابْنُ أَمَتِكَ نَاصِيَتِي بِيَدِكَ مَاضٍ فِي حُكْمِكَ عَدْلٌ فِي قَضَائِكَ أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمِيَتْ بِهِ نَفْسَكَ أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رِيعَ قَلْبِي وَنُورَ صَدْرِي وَجَلَاءَ حُزْنِي وَذَهَابَ هَمِّي .

"O Allah! Unë jam robi Yt, i biri i robit Tënd dhe i robëreshës Sate, balli im është në dorën Tënde, unë jam nën sundimin Tënd, gjykimi Yt ndaj meje është i drejtë. Të lutem me çdo emër Tëndin me të cilin e ke emërtuar Veten ose që e ke zbritur në Librin Tënd, ose ia ke mësuar ndokujt nga krijesat, ose e ke lënë në dijen Tënde të fshehtë, ta bësh Kuranin freskinë e zemrës sime, dritën e gjoksit tim, ngushëllimin e pikëllimit tim dhe larguesin e brengave të mia!"

اللَّهُمَّ يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ .

"O Allah, o Ti që i ndryshon zemrat, forcoje zemrën time në fenë Tënde!"

اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ .

"O Allah! Më ndihmo të të përmend, të të falënderoj dhe të të adhuroj në mënyrën më të mirë!"

اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ وَعَافِنِي فِيمَنْ عَافَيْتَ وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ
 تَوَلَّيْتَ وَبَارِكْ لِي فِيمَا أُعْطِيتَ وَقِنِي شَرَّ مَا قَضَيْتَ فَإِنَّكَ
 تَقْضِي وَلَا يُفْضَى عَلَيْكَ إِنَّهُ لَا يَدُلُّ مَنْ وَالَيْتَ وَلَا يَعِزُّ
 مَنْ عَادَيْتَ تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ .

"O Allah! Më bëj mua prej atyre që i ke udhëzuar, më bëj prej atyre që u ke dhuruar shëndet dhe prej atyre që i ke miqësuar, më begato në atë që ma ke dhënë dhe më ruaj nga e keqja që e ke caktuar, sepse Ti je Ai që merr vendime dhe askush nuk mund të vendosë për Ty! Vërtet nuk poshtërohet ai që Ti e ke miqësuar dhe nuk mund të ngrihet lart ai që e ke armiqësuar! I Bekuar dhe i Lartësuar je Ti, o Zoti ynë!"

Shkruaj me bukurshkrim

الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ

الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ

.....

.....

مَنْ يُرِدِ اللَّهَ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ

مَنْ يُرِدِ اللَّهَ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ

.....

.....

Shkruaj me bukurshkrim

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

.....

.....

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

.....

.....

ALFABETI I GJUHËS ARABE

ث Thaa' ث ث ث	ت Taa' ت ت ت	ب Baa' ب ب ب	أ Elif ا ا ا
د Daal د د د	خ Hââ' خ خ خ	ح Ḥaa' ح ح ح	ج Xhiim ج ج ج
س Siin س س س	ز Zaaj ز ز ز	ر Rââ' ر ر ر	ذ Dhaal ذ ذ ذ
ط Ṭââ' ط ط ط	ض Ḍââd ض ض ض	ص Ṣââd ص ص ص	ش Shiim ش ش ش
ف Faa' ف ف ف	غ Ġajn غ غ غ	ع Ājn ع ع ع	ظ Ḍhââ' ظ ظ ظ
م Miim م م م	ل Laam ل ل ل	ك Kaaf ك ك ك	ق Kââf ق ق ق
ي Jaa' ي ي ي	و Waaw و و و	ه Haa' ه ه ه	ن Nuun ن ن ن

PËRMBAJTJA

PARATHËNIE	3
VLERA E LEXIMIT TË KURANIT FISNIK	5
HYRJE.....	7
ZANORET E GJUHËS ARABE	9
BAA'	11
TAA'	11
THAA'	13
XHIIM	13
ḤAA'	15
ḤÂÂ'	15
ELIF	17
DAAL	17
DHAAL	19
RÂÂ'	19
ZAAJ	21
WAAW.....	21
SIIN.....	23
SHIIN	23
ŞÂÂD	25
ḌÂÂD	25
ṬÂÂ'	27
ḌHÂÂ'	27
ĀJN.....	29
ĠAJN	29
FAA'	31
ḲÂÂF	31
KAAF	33
LAAM	33
MIIM.....	35
NUUN.....	35
HAA'	37

JAA'	37
TENVINI.....	39
SUKUNI.....	42
TESHDIDI (DYFISHUESI)	44
HEMZEJA	46
ZGJATIMET	48
SHNDËRRIMI I ZANORES "E" NË "A" TË GJATË.....	48
SHNDËRRIMI I ZANORES "I" NË "I" TË GJATË	50
SHNDËRRIMI I ZANORES "U" NË "U" TË GJATË	52
LIDHJA E FJALËVE	54
RËNIA E ZGJATIMEVE	57
SHQIPTIMI I FJALËS “ALLAH”	59
HEMZETUL VASLI (HEMZEJA LIDHËSE).....	61
NGJASHMËRIA E SHKRONJAVE	63
NJOHURI TË PËRGJITHSHME	67
RREGULLA PËR LEXIMIN E KURANIT.....	69
UDHËZIME PËR PËRMIRËSIMIN E LEXIMIT TË KURANIT	70
SURJA EL FATIHA.....	71
AJETUL KURSIJA	72
THËNIE TË TË DËRGUARIT MUHAMED	75
LUTJE TË TË DËRGUARIT MUHAMED	75
SHKRUAJ ME BUKURSHKRIM.....	77
SHKRUAJ ME BUKURSHKRIM.....	79
ALFABETI I GJUHËS ARABE	81

Katalogimi në botim – (CIP)

Biblioteka Kombëtare e Kosovës “Pjetër Bogdani”

811.411.21

28

Kastrati, Jusuf

Abetarja kuranore: Mënyra më e lehtë dhe më e shpejtë për të
mësuar leximin e Kuranit fisnik / Jusuf Kastrati, Osman Abazi -
Prishtinë: Instituti Germa, 2023. - 86 f.; 21 cm.

1. Abazi, Osman

ISBN 978-9951-9125-5-6